Pohorelský hlásnik 2014/10

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník X.; OKTÓBER 2014; - ZADARMO -

Miestna volebná komisia zložila sľub a preskúmala kandidátne listiny

V stredu 24. septembra sa na Obecnom úrade v Pohorelej uskutočnilo 1. zasadnutie miestnej volebnej komisie pre voľby do orgánov samosprávy obcí dňa 15.11.2014.

Do miestnej volebnej komisie mohla delegovať jedného zástupcu každá politická strana, ktorá podala kandidátnu listinu do obecného zastupiteľstva. Toto právo využilo 6 politických strán a do MVK boli delegovaní: Emília Hazáková (SDKÚ-DS), JUDr. Matej Jakubčo (SMER-SD), Dana Mikolajová (SNS), Darina Poláková (KDH), Igor Pravotiak (SIEŤ), Karol Šulej (KSS)

Členovia miestnej volebnej komisie sa ujali svojej funkcie zložením sľubu do rúk starostu obce. Na zasadnutí členovia MVK dohodou určili za predsedu komisie JUDr. Mateja Jakubču a za podpredsedkyňu Emíliu Hazákovú. Zapisovateľkou MVK je p.Mária Hazáková.

Členovia miestnej volebnej komisie pri plnení svojich úloh prichádzajú do styku s osobnými údajmi kandidátov a voličov, preto boli poučení o povinnosti zachovávať mlčanlivosť o týchto osobných údajoch. Povinnosť mlčanlivosti trvá aj po ukončení funkcie člena volebnej komisie pre voľby do orgánov samosprávy obcí.

Členovia MVK na svojom zasadnutí preskúmali kandidátne listiny predložené pre voľbu poslancov a starostu. Miestna volebná komisia zaregistrovala všetky predložené kandidátne listiny pre voľby poslancov Obecného zastupiteľstva Pohorelej a pre voľbu starostu obce Pohorelá.

VYHLÁSENIE KANDIDATÚRY pre voľby starostu obce v Pohorelej 15. novembra 2014

Miestna volebná komisia v Pohorelej podľa § 23 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov **vyhlasuje**, že pre voľby starostu obce zaregistrovala týchto kandidátov:

1. **Jozef Kalman**, Ing., 45 r., starosta, Clementisova 780, SMER - sociálna demokracia
2. **Štefan Kráľ**, Ing., 64 r., ekonóm, Clementisova 757, AGRÁRNA STRANA VIDIEKA
3. **Marek Syč**, Ing., PhD., 32 r., VŠ pedagóg, Orlová 618, nezávislý kandidát
4. **Jana Tkáčiková**, Ing., 39 r., administratívna pracovníčka, Partizánska 523, nezávislá kandidátka
5. **Róbert Tlučák**, Ing., 39 r., špeditér, Kpt.Nálepku 74, nezávislý kandidát
6. **Katarína Zibríková**, Mgr., 41 r., zdravotná sestra, Nová 365, nezávislá kandidátka

Na hlasovacom lístku pre voľby starostu obce zakrúžkuje volič poradové číslo len jedného kandidáta. Na hlasovacom lístku pre voľby poslancov obecného zakrúžkuje volič poradové čísla jednotlivých kandidátov, avšak najviac u 9 kandidátov

V priestore určenom na úpravu hlasovacích lístkov vloží volič do obálky jeden hlasovací lístok pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva a jeden hlasovací lístok pre voľby starostu obce. Volič hlasuje tak, že po opustení priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov vloží obálku do volebnej schránky. Voličovi, ktorý sa neodobral do tohto priestoru, komisia hlasovanie neumožní.

Oznámenie o vytvorení volebných okrskov a určení volebných miestností pre voľby do orgánov samosprávy obcí

V zmysle ustanovení §10 zákona NR SR č. 346/1990 Zb. boli v Obci Pohorelá utvorené **3 volebné okrsky** pre voľby do orgánov samosprávy obcí, ktoré sa budú konať dňa **15.11.2014** v čase **od 7:00 do 20:00 hod.:**

Okrsok č. 1 zahŕňa voličov s trvalým pobytom:
ulica Kpt.Nálepku, súpisné číslo 1 až súpisné číslo 259, ulica Hviezdoslavova, ulica Jesenského, ulica Za Vŕšok, ulica Clementisova, ulica Za Hronom;
- volebná miestnosť sa nachádza v budove ZŠsMŠ Pohorelá (Kpt.Nálepku 878) - stredný učebný pavilón

Okrsok č. 2 zahŕňa voličov s trvalým pobytom:
ulica Kpt.Nálepku, súpisné číslo 260 až súpisné číslo 316, ulica Nová, ulica Školská, ulica Športová, ulica Jánošíkova, ulica Pod Brezinou, ulica Partizánska, ulica Orlová, ulica M.R.Štefánika, ulica Za potokom;
- volebná miestnosť sa nachádza v budove ZŠsMŠ Pohorelá (Kpt.Nálepku 878) - stredný učebný pavilón

Okrsok č. 3 zahŕňa voličov s trvalým pobytom:
miestna časť Pohorelská Maša
- volebná miestnosť sa nachádza v budove Lesnej správy Pohorelá (Pohorelská Maša č. 81)

Obecný úrad v Pohorelej v termíne do 21.10.2014 doručí v zmysle zákona každému oprávnenému voličovi oznámenie o čase a mieste konania volieb.

VYHLÁSENIE KANDIDATÚRY pre voľby poslancov Obecného zastupiteľstva v Pohorelej 15. novembra 2014

Miestna volebná komisia v Pohorelej podľa §18 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov **vyhlasuje**, že pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva zaregistrovala týchto kandidátov:

1. **Iveta Balážová**, PaedDr., 38 r., riaditeľka MŠ, Orlová 633, nezávislá kandidátka
2. **Ján Boháč**, 42 r., živnostník, Clementisova 786, SNS
3. **Peter Frajt**, 39 r., čašník, Orlová 608, nezávislý kandidát
4. **Matej Gandžala**, 45 r., podnikateľ, Kpt.Nálepku 139, SMS
5. **Ján Haluška**, 51 r., živnostník, Za Vŕšok 230, SDKÚ-DS
6. **Matej Jakubčo**, Ing., 62 r., dôchodca, Kpt.Nálepku 180, SMER-SD
7. **Jaroslav Janoška**, Ing., 47 r., technik, Kpt.Nálepku 315, SMER-SD
8. **Jozef Kalman**, Ing., 45 r., starosta, Clementisova 780, SMER-SD
9. **Jozef Kanoš**, 57 r., živnostník, Za Vŕšok 228, KDH
10. **Štefan Kráľ**, Ing., 64 r., ekonóm, Clementisova 757, ASV
11. **Peter Lakanda**, Ing., 42 r., lesník, Kpt.Nálepku 196, nezávislý kandidát
12. **Anna Lakandová**, 62 r., dôchodkyňa, Kpt.Nálepku 247, SMER-SD
13. **Ľubomíra Lysinová**, 42 r., SZČO, Orlová 625, nezávislá kandidátka
14. **Matúš Mikolaj**, 20 r., študent VŠ, Kpt.Nálepku 87, SNS
15. **Peter Pletka**, 34 r., lesník, Kpt.Nálepku 172, SMER-SD
16. **Anna Pravotiaková**, Ing., 50 r., učiteľka ZŠ, Za Vŕšok 839, SIEŤ
17. **Anna Prčová**, 43 r., administratívna pracovníčka, Orlová 568, KSS
18. **Marta Rosiarová**, Mgr., 46 r., soc.pracovníčka, Pohorelská Maša 47, SDKÚ-DS
19. **Maroš Siman**, Bc., 26 r., osobný fitnes tréner, Orlová 631, nezávislý kandidát
20. **Peter Siman**, 34 r., živnostník, Orlová 564, KSS
21. **Cyril Syč**, 45 r., mechanik, Orlová 574, SNS
22. **Marek Syč**, Ing., PhD., 32 r., VŠ pedagóg, Orlová 618, nezávislý kandidát
23. **Ján Šulej**, 67 r., dôchodca, Clementisova 753, SMER-SD
24. **Anna Tešlárová**, 49 r., zástupkyňa vedúcej, Za Vŕšok 839, KDH
25. **Michal Tlučák**, 34 r., izolatér, Za potokom 720, nezávislý kandidát
26. **Róbert Tlučák**, Ing., 39 r., špeditér, Kpt.Nálepku 74, nezávislý kandidát
27. **Katarína Zibríková**, Mgr., 41 r., zdravotná sestra, Nová 365, nezávislá kandidátka

CELOROČNE NÁCVIKY A TRÉNINGY V TELOCVIČNI:

BASKETBAL
Pondelok 17:00 – 18:00
(*kontakt: Mgr.Mária Huťová*)

AEROBIK
Pondelok 18:00-19:30
(kontakt: Ing. Katarína Kanošová)

NOHEJBAL
Utorok a Piatok 16:00 – 18:00
(kontakt: Ľubomír Lihan)

TANEČNÁ ŠKOLA
Streda 15:15 – 16:30
(kontakt: ZUŠ Polomka)

FUTBAL
Streda 18:00 – 20:00
(kontakt: Ján Krupa)

FLORBALOVÝ KRÚŽOK
Štvrtok 14:30 – 16:30
(*kontakt: Mgr.Jozef Šajša*)

FUTBALOVÝ KRÚŽOK
Piatok 12:45 – 14:45
(*kontakt: Mgr.Jozef Šajša*)

VOLEJBAL
Piatok 18:00 – 20:00
(*kontakt: Mgr.Jozef Šajša*)

Vážený vodiči, účastníci cestnej premávky na štátnej ceste I. triedy 66 (slovenskej Route 66)!

Prichádza jesenné obdobie a s tým na našej SK Route 66 zvýšený pohyb divej lesnej zveri spojený z rannými a večernými hmlami, dažďom, námrazou a celkovou zhoršenou viditeľnosťou. Ako sami dobre viete I/66 prechádza jedným z najkrajších častí Slovenskej republiky, ktoré sú zalesnené a sú domov veľkého množstva divej zvery, ktorá v jeseni zvyšuje svoju migračnú aktivitu. Na tejto ceste je viacero úsekov, kde veľmi často dochádza ku kolíziám s lesnou zverou. Úsek Brezno-Halny až Telgárt-Pusté Pole je trošku menej exponovaný, ale keďže polia striedajú zalesnené plochy popri ceste, netreba upúšťať hlavne v ranných, nočných a večerných časoch od zvýšenej pozornosti. Chceme upozorniť vodičov, ktorí sa nevyhnú kolízii z raticovou zverou, aby v každom prípade kontaktovali políciu. Polícia následne upovedomuje štatutára príslušného poľovného revíru. Vodič si nesmie prisvojiť zrazenú zver - dopustil by sa tým trestného činu pytliactva podľa § 310 Trestného zákona. Okrem toho je divina zo zrazených živočíchov z hygienického, ale aj praktického hľadiska nekonzumovateľná.

Želáme veľa šťastných kilometrov na slovenskej Route 66.

VÝKUP PAPIERA sa uskutoční v piatok 24. októbra 2014.

Zbierajú sa letáky, noviny, časopisy, kartón a knihy bez textilných obalov.

5 kg vykúpeného papiera = 1 rolka toaletného papier
1 kg vykúpeného papiera = hygienické vreckovky
10 kg vykúpeného papiera = papierové utierky

Je potrebné, aby bol papier zviazaný!

SÚČASNE sa uskutoční aj VÝKUP POUŽITÝCH JEDLÝCH RASTLINNÝCH OLEJOV A TUKOV

Olej sa bude vykupovať v PET fľašiach.

1 ks PET fľaša (1,5 l až 2 l) = 1 ks rolka toaletného papiera
1 ks PET fľaša (1,5 l až 2 l) = 3 ks hygienické vreckovky

Aktivačná činnosť formou dobrovoľníckej služby

Obec Pohorelá na základe Dohody s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno č.11/§52a/2014 zabezpečuje realizáciu aktivačnej činnosti formou dobrovoľníckej služby podľa §52a zákona č.20014 Z.z. o službách zamestnanosti.

ÚPSVR na základe tejto dohody poskytne obci príspevok na úhradu časti nákladov, ktoré súvisia s vykonávaním a prevádzkou dobrovoľníckej práce (úrazové poistenie uchádzačov o zamestnanie vykonávajúcich dobrovoľnícku prácu, úhradu časti nákladov na osobné ochranné pracovné prostriedky, na pracovné náradie) – mesačne príspevok vo výške 27,20 € za 1 uchádzača o zamestnanie vykonávajúceho dobrovoľnícku službu.

Na základe tejto dohody organizujú vykonávanie dobrovoľníckej služby **2 koordinátori** (v rámci dobrovoľníckej služby) v termíne **od 1.8.2014 do 31.12.2014** v rozsahu **20 hodín týždenne**.

Obec Pohorelá na základe Dohody o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec, resp. dobrovoľníckej činnosti, uzatvorená podľa §12 ods.3 písm. b) bod 4., resp. bod 5. Zákona č. 417/2013 o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov uzatvorenej s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zabezpečuje aktiváciu plnoletých členov domácnosti, ktorí sú vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie a tejto domácnosti sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi.

Obec zabezpečuje vykonávanie aktivačnej činnosti formou dobrovoľníckej práce pre **10 uchádzačov o zamestnanie** v termíne **od 1.7.2014 do 31.12.2014** v rozsahu **najmenej 64 hodín mesačne a najviac 80 hodín mesačne**.

Títo uchádzači o zamestnanie vykonávajú manuálnu alebo manipulačnú prácu s prevahou fyzickej práce pri výkone menších obecných služieb – kosenie, čistenie, upratovanie, zametanie verejných priestranstiev a obecných budov, pomocné stavebné a rekonštrukčné práce, likvidácia čiernych skládok odpadu, separácia komunálneho odpadu.

Obec Pohorelá na základe Dohody s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno uzatvorenej podľa §10 ods. 3., ods.9 a násl. Zákona č.417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi zabezpečuje pracovnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec prostredníctvom občanov v hmotnej núdzi.

ÚPSVaR Brezno na základe tejto dohody zabezpečuje účasť na pracovnej činnosti **58 občanov v hmotnej núdzi** v termíne **od 1.7.2014 do 31.12.2014** v rozsahu **32 hodín mesačne**.

Títo občania v hmotnej núdzi vykonávajú pomocné práce pri údržbe a úprave verejných priestranstiev, miestnych komunikácii, obecných zariadení, športovísk a cintorínov, čistenie obecných potokov a kanálov, likvidácie nelegálnych skládok odpadu, starostlivosť o športové areály, aktivity sociálneho typu, administratívne práce, verejné zbierky, občianske hliadky a vykonávanie dozoru na priechodoch pre chodcov.

TJ MLADOSŤ POHORELÁ NA VÍŤAZNEJ VLNE

Po dvojročnej prestávke zmobilizovali svoje sily pohorelskí futbalisti. V aktuálnom ročníku futbalovej oblastnej súťaže predvádza omladený káder vynikajúce futbalové výkony a po šnúre siedmych zápasov bez prehry im patrí v priebežnej tabuľke pre zimnou prestávkou úžasné 2. miesto! Blahoželáme!

Zápasy jesennej časti:

17.8.	Heľpa – Pohorelá	2:0
30.8.	Pohorelá – Sihla	4:0
7.9.	Beňuš – Pohorelá	1:5
13.9.	Pohorelá - P.Polhora	4:1
21.9.	Šumiac – Pohorelá	1:3
27.9.	Pohorelá – D.Lehota	4:3
5.10.	Polomka – Pohorelá	1:2
11.10.	Pohorelá – Michalová	2:2

Tabuľka po jesennej časti:

Por.	Družstvo	Z	V	R	P	Skóre	Body	+/-
1	TJ Slovan Michalová	7	6	1	0	25:3	19	10
2	**TJ MLADOSŤ POHORELÁ**	**8**	**6**	**1**	**1**	**24:11**	**19**	**7**
3	ŠK Heľpa	8	6	0	2	20:12	18	3
4	TJ Partizán D.Lehota	7	5	0	2	23:12	15	3
5	TJ Tatran Polomka	8	2	1	5	9:11	7	-5
6	TJ Slovan P.Polhora	8	2	0	6	11:19	6	-9
7	TJ Slovan Beňuš	8	2	0	6	11:26	6	-3
8	TJ Družstevník Šumiac	8	1	2	5	9:22	5	-7
9	ŠFK Sihla	8	2	1	5	11:27	7(-3)	-2

ZOSTAVA TJ MLADOSŤ POHORELÁ v ročníku 2014/2015- stojaci zľava: Jozef Ciper st.– vedúci mužstva, Andrej Baloha, Karol Malecký, Samuel Prč, Jozef Šajša, Ján Syč, Andrej Polák, Maroš Siman, Martin Krešák, Jakub Štuber, Jozef Ciper ml., Jozef Tlučák, Milan Sliz – tréner,
v podrepe zľava: Miroslav Malecký, Martin Bialik, Dárius Krušinský, Adam Lysina, Martin Kalman, Ján Gálik, Ján Vernárský. Nie sú na foto: Marek Gandžala, Milan Haring, Otakar Kamzík, Miroslav Pompura, Milan Prč, Ján Rochovský, Ivan Tešlár, Michal Záturecký. *(foto: L.Janoška)*

Termíny zberu komunálneho odpadu

1.10.	15.10.	29.10.	12.11.	26.11.

Žiadame občanov, aby si **nádoby** vyložili **pred brány už deň vopred,** pretože sa zbiera od 7:00 hod.!

Termíny zberu plastov

14.-15. október	11.-12. november

Zbierajú sa **len ŽLTÉ PLNÉ a zaviazané vrecia.** (Nezabudnite plastové fľaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem!)

Oslavy 70. výročia SNP v Liptovskej Tepličke

Sedem členov ZO SZPB Pohorelá, vrátane Františka Tlučáka - posledného žijúceho priameho účastníka bojov SNP, sa zúčastnilo 5.9.2014 v Liptovskej Tepličke na oslavách vypuknutia SNP. Po príchode sme sa zúčastnili sv.omše za obete v povstaní a potom oslavy pokračovali kladením venca k pomníku padlých s kultúrnym programom a prejavmi predsedov obidvoch družobných ZO a starostu obce Liptovská Teplička. Po presune na miestny cintorín a položení kytičky kvetov na hroby padlých partizánov sme sa malým autobusom presunuli do doliny pod Kráľovu hoľu.

Pri pomníkoch dvoch neznámych partizánov sme položili kvety. Na chatu pod Staníkovom, kde sídlil veliteľský štáb partizánskej brigády Jánošík sme položili veniec. Posledná zastávka bola na začiatku dediny pri novom pamätníku, ktorý stojí ako pamiatka na povstaleckú obec. Potom sme sa presunuli do reštauračného zariadenia Vikartovský Mlyn, kde bolo prichystané malé občerstvenie a pokračovala neformálna debata o SNP. Po spoločnom speve povstaleckých piesni sme hostiteľom poďakovali a pokračovali sme na ceste domov s pocitom, že sme si uctili pamiatku všetkých padlých partizánov.

- Ján Lakanda -

František Tlučák so starostom Liptovskej Tepličky Mgr. Slavomírom Kopáčom.

Rozvoj miestnej a regionálnej zamestnanosti

Obec Pohorelá na základe Dohody s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno č. 4/§50j/NS 2014 o poskytnutí príspevku na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti podľa §50j zákona č.5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je zapojená v Národnom projekte **NP XXXVI-2 „*Vybrané aktívne opatrenia na trhu práce v rámci SR bez BSK-4*“.**

Na základe tejto Dohody boli v obci vytvorené 2 pracovné miesta na plný pracovný úväzok –
1. koordinovanie aktivačnej činnosti, vedenie obecných motorových vozidiel,
2. koordinovanie aktivačnej činnosti, oprava a údržba obecného majetku
- na ktoré boli prijatí 2 znevýhodnení uchádzači o zamestnanie podľa § 8 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti na dobu určitú od 1.5.2014 do 31.1.2015.

ÚPSVaR poskytuje obci mesačne príspevok na vytvorené pracovné miesta vo výške 80% z celkovej ceny práce. Príspevok je hradený zo Štátneho rozpočtu (15%) a Európskeho sociálneho fondu (85%).

PRIESTOR NA VAŠU PRÍLEŽITOSŤ

Národný projekt XXXVI-2
Vybrané aktívne opatrenia na trhu práce v rámci SR bez BSK - 4
Kód ITMS: 27110130038
03/2014 - 11/2015

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.
www.employment.gov.sk / www.esf.gov.sk

Pripomíname si 140 rokov od narodenia Jozefa Gregora Tajovského

(*18.10.1874 Tajov – ✞20.5.1940 Bratislava) - vedúca osobnosť slovenského literárneho realizmu a zakladateľa slovenskej realistickej drámy. Jeho hry sú aj v súčasnosti súčasťou základného repertoáru slovenských profesionálnych divadiel, vrátane Slovenského národného divadla, domácich i zahraničných ochotníckych divadiel.
Rodák z Tajova. Školské roky strávil v Banskej Bystrici a na učiteľskom ústave v Kláštore pod Znievom. Učiteľoval na mnohých miestach na Pohroní. V rokoch 1896-1897 bol učiteľom v Pohorelej. V Pohorelej si zapisuje povery, fašiangové zvyky, rozprávky, povesti o Matejovi Korvinovi ... Na základe týchto zápisov mu v roku 1897 mu vyšli dve tenké knižočky "úhrabkov" - *Omrvinky* a *Z dediny*.

Odpustová slávnosť Sedembolestnej Panny Márie

Mons. Jozef Haľko, bratislavský pomocný biskup a zodpovedný za prípravnú komisiu Roka Sedembolestnej Panny Márie, uvádza pri vyhlásení roka Sedembolestnej nasledujúce slová:

„Rok 2014 je venovaný patrónke Slovenska Sedembolestnej Panne Márii. Na 76. plenárnom zasadnutí o tom rozhodli členovia Konferencie biskupov Slovenska (KBS).

Dôvodom vyhlásenia tematického roka je 450. výročie od prvého zázraku na príhovor Panny Márie v Šaštíne a 50. výročie potvrdenia Sedembolestnej Panny Márie za Patrónku Slovenska pápežom Pavlom VI. Ten istý Svätý Otec zároveň vyhlásil chrám v Šaštíne za Baziliku minor. Rok Sedembolestnej Panny Márie bude trvať od 1. januára do 31. decembra 2014.

Základným cieľom mariánskeho roka je primknúť sa bližšie k Ježišovi s Pannou Máriou a podľa jej vzoru. Vrcholom roka bude zasvätenie sa pod ochranu Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne na jej sviatok 15. septembra 2014.“

V duchu tohto vyhlásenia sme sa aj my, veriaci farnosti Pohorelá, snažili od začiatku roka pripraviť na deň slávnosti Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska i našej farnosti. Bezprostredná príprava v našej farnosti začala v nedeľu 8. septembra, kedy sme pri mariánskej akadémii pred obetný stôl priniesli sochu Sedembolestnej a slávnostne začali modlitbu deviatnika. Celý týždeň sme sa pred sv. omšou spoločne modlili deviatnik a prosili za našu farnosť i celé Slovensko. Vyvrcholením Roka Sedembolestnej Panny Márie bola slávnostná odpustová sv. omša, ktorú 15. septembra s kňazmi z okolitých farností celebroval Mons. Dušan Lukáč, dekan z Gelnice. Po sv. omši sme sa pomodlili na úmysel Sv. Otca k získaniu odpustkov a modlitbu zverenia sa Panne Márii, cez ktorú sme sa spojili s pútnikmi v Šaštíne. Potom nasledovala krátka procesia so sochou Sedembolestnej ulicami našej dediny, ktorou sme ju chceli prosiť o ochranu a pomoc každého z nás.

Na záver sa chcem poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k príprave a priebehu odpustovej slávnosti. Pán Boh zaplať.

Sedembolestná Panna Mária, oroduj za nás.

Slavomír Marko, adm.

Foto: L.Janoška

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

92 rokov

1.10. **Magdaléna Gáborová**, Poh.Maša 45

83 rokov

2.10. **Mária Koprajdová**, Orlová 648

81 rokov

11.10. **František Janoška**, Clementisova 798
12.10. **Anna Pompurová**, Kpt.Nálepku 289
15.10. **Mária Syčová**, Nová 360

70 rokov

11.10. **Matej Halaj**, Clementisova 799
13.10. **Mária Datková**, Kpt.Nálepku 79
15.10. **Karol Lakanda**, Kpt.Nálepku 196
27.10. **Jozef Hlaváčik**, Pohorelská Maša 70

65 rokov

8.10. **Anna Čupková**, Clementisova 745
17.10. **Eva Hrčáková**, Za potokom 714

60 rokov

1.10. **Marta Puťošová** , Kpt.Nálepku 108
18.10. **Eva Halušková**, M.R.Štefánika 675
24.10. **Milan Glejdura**, Clementisova 809

NOVORODENCI

13.8. **Vanesa Harvanová,** Za Hronom 834
27.8. **Adam Rochovský,** Clementisova 740

ZOMRELÍ

František Bialik
Kpt.Nálepku 164
(* 20.6.1927 - ✞ 15.9.2014)

Matej Bugajda
Orlová 563
(* 4.2.1956 - ✞ 27.9.2014)

Jozef Adam
Jánošíkova 455
(* 18.6.1930 - ✞ 28.9.2014)

Juraj Súkeník
Za Hronom 831
(* 9.5.1940 - ✞ 28.9.2014)

Z obecnej kroniky:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav)

1944 - *BOJE V CHOTÁRI OBCE:* *Ku skutočným bojom v našom chotári došlo dňa 24. októbra 1944. Bojovalo sa pozdĺž hradskej od Pohorelskej Maše až po Telgárt. Tohto dňa vysťahovali sa naši občania do bunkerov a kolíb už prv pripravených v dolinách: Krajčov potok, Zadný potok, Predný potok, Pikšová, Skalný potok, Temná a Lukačiková.*

Naše vojsko po prelome u Červenej Skaly, kde sa mu nepodarilo Nemcov zadržať, ustupovalo smerom na Pohorelú, Heľpu a Brezno n.Hronom. Tu v Pohorelej odpadol 1 nemecký vojak a i jeden náš vojak – železničiar z pancierového vlaku. Bol kuričom stroja. Padol pri našej železničnej zastávke po zásahu pancieráku delostreleckým granátom. Jeho meno Juraj Krkoška, pochádzal od Zvolenskej Slatiny z Lieskovca, okres Zvolen. Bol tu pochovaný. V r.1946 jeho tel.pozostatky previezli domov. V našom cintoríne sú pochovaní i traja partizáni z iných obcí: Jozef Vančo z Chomutova, okres Zlaté Moravce, bol zastrelený Nemcami v obvode chotára Pohorelej 25.12.1944. Domov prevezený v r. 1946, Ondrej Vaňuš z Renčišova, okres Sabinov, odpadol 24.12.1944, Jozef Cisko z Dubovice, okres Sabinov, zastrelený tiež dňa 24.12.1944. Podľa udania poslední dvaja boli členovia z Československej brigády. Tu sú pochovaní i dvaja členovia Revolučného národného výboru z Pohorelej: Michal Rochovský a Karol Rochovský. Tu je pochovaný i príslušník obce Telgartu 46-ročný Matej Kubinák, vojak a člen Revolučného národného výboru v Telgárte.

PO OBSADENÍ NAŠEJ OBCE NEMCAMI A MAĎARMI: *Dňa 24. X.1944 obsadili našu obec Nemci a Maďari. Tým bolo vlastne tu povstanie vojensky potlačené, ale z hôr viedlo sa neustále ďalej až do oslobodenia. Život v našej dedine bol celkom ochromený neľudskými nariadeniami a hrozbami. Podnikali proti miestnemu obyvateľstvu rázie ako odvetu za pokračujúcu partizánsku činnosť v okolí i priamo v obci. Po prelome frontu Nemci usadili sa v Heľpe, tam mali i svoje veliteľstvo. V našej obci ostali hlavne Maďari. Ich vojaci boli takmer denne prepadávaní partizánmi z okolitých hôr. Maďari nevedeli si s nimi poradiť, preto na razie proti obyvateľstvu prichádzali Nemci z Heľpy. Pri prvej takej rázii odviekli do Helpy 350 mužov z Pohorelej a pri tom odstrelili ešte priamo v obci Pohorelej troch našich občanov: 39-ročného Karola Datko Vanca, zostala po ňom vdova a 2 nezaopatrené deti, ďalej zastrelili 24-ročného Karola Tlučáka Baboša a 23-ročného Michala Tereka, ktorého odstrelili vo vlastnom dome. Prvých dvoch na dvoroch školy na Sihle. Po Karolovi Tlučákovi ostal otec a matka, a po Michalovi Terekovi vdova a matka.*

Do Heľpy odvlečeným mužom bolo pohrozené, jestli nevyzradia partizánov, prípadne ich pomocníkov, lebo spojencov, že budú všetci bez milosti postrieľaní. Naši občania bez rozdielu svorne sa držali. Nevyzradili nikoho. Zásluhou našich dvoch občanov a to bývalého komisára obce Juraja Šťavinu a bývalého gardistu Mateja Syča Tunobera neutrpeli naši občania ďalšie straty na životoch, lebo všetkých prepustili, keď sa za všetkých svojím ručením prihovorili. Uvedené stalo sa počas najkrajších sviatkov všetkých kresťanov na Vianoce dňa 26. decembra 1944.

Nie zadlho potom nasledovala druhá rázia dňa 3.I.1945, kedy Nemci odviekli z obce 250 mužov do Závadky. Vtedy vypálili Nemci v Pohorelej 6 cigánskych domčekov a streľbou poranili 2 cigánske deti, z ktorých jedno zomrelo a jedno vyliečil lekár maďarskej armády. Do Závadky s odvlečenými našimi chlapmi mali Nemci dvojaký úmysel: pobyť všetkých 250 chlapov elektrickým prúdom alebo zavliecť ich do Nemecka. Nepomáhalo už ani prosenie dvoch vyššie spomenutých, neosožil ani príhovor lesného radcu Ing.Holmana v prospech zajatých. Boli však predsa zachránení nečakaným vystúpením práve vtedy v Pohorelej prítomného nášho občana a rodáka Jozefa Dovalu, ktorý bol duchovným robotníkov – Slovákov v Nemecku a súc mu dovolenej navštívil i svoje rodisko. Keď sa dozvedel, čo hrozí Nemcami zajatým jeho rodákom, išiel do Závadky na nemecké veliteľstvo a tam odprísahal, že v obci Pohorelej nieto partizánov, okrem jedného, (ktorému Nemci nemohli nijako škodiť), hoci vedel, že z Pohorelej jesto niekoľko desiatok partizánov, predsa urobil to pre záchranu toľkých ľudských životov.

Pri druhej rázii boli poranení piati partizáni. Potrebovali okamžitú lekársku pomoc. Najbližší lekár bol len v Helpe, kde už bolo nemecké veliteľstvo a po 18. hodine nesmel sa už nikto zdržovať mimo svojho domu. Predseda miestneho národného výboru Jozef Terek dostal správu o potrebe lekára. Tento mal poruke podpredsedu rev. MNV Mateja Datku a člena výboru Mateja Syča Milého. Poradili sa, že lekára zavolajú prostredníctvom miestneho farára Štefana Kašaja. Matej Datko našiel spoľahlivého furmana Jána Pompuru a Matej Syč išiel do fary, kde sa o veci dohodli. Kočiš odišiel s listom pre farára. Lekár, ukážuc prípis od farára, dostal povolenie k ošetreniu zdánlive chorého farára. Tak dostali ranení partizáni lekárske ošetrenie.

Istý partizán pri prepade na Nemcov, bol ranený do kolena. Potreboval nemocničné ošetrenie. Po porade bol menovaný schovaný do domu Márie Polákovej „Citar". Potom, keď sa zranenie zhoršovalo, bola mu vystavená legitimácia, kde bolo udané, že je stolárskym pomocníkom Juraja Maleckého a že sa mu stala nehoda pri hotovení dreva a tak bolo umožnené, aby ranený bol zavedený do nemocnice v Brezne nad Hronom.

Nemci pri vyšetrovaní chovali sa k našim občanom tvrdo, nejednému vyšetrovanému dostalo sa týrania a úderov kolbami. Za obsadenia Nemcami boli uväznení traja naši občania: Jozef Terek, predseda Revolučného MNV, Pavol Zubkovič a Ján Mička st. Uväznili ich na krajskom súde v Banskej Bystrici. Proti partizánom a povstaniu z tunajších občanov nevystúpil nikto. Po ujdení miestneho veliteľa Hlinkovej gardy vlastne tu už ani gardisti neboli, i dovtedy boli iba na papieri.

Masové hroby u nás nieto. V horách za Hronom našly sa 3 kostry neznámych obetí predošlých bojov a tri našly sa i na holiach.

Nemci pri svojom ústupe odviekli asi 30 rádií, variče a iné veci. K plánovanému soberaniu všetkých cenných vecí a odvlečeniu mužov už nedošlo pre veľmi rýchly postup Červenej armády.

Dňa 29. januára 1945 obyvatelia našej obce uľahčene si vydýchli, keď videli posledných Nemcov, ktorí utekali pred ruskými a rumunskými jednotkami. Pri svojom ústupe zničili 4 cestné mosty, odstrieľali telefónne a telegrafné stĺpy, rozbili železničné výhybky, poštový úrad, budovu Štátnej lesnej správy a ešte poškodili i iné verejné a súkromné budovy. Obyvateľstvo radostne privítalo prichádzajúce víťazné vojská. V obci bola postavená slavobrána. I miestna cigánska hudba mala účasť na srdečnom privítaní. Do obce prišly rumunské oddiely.

Ukončujem kapitolu z tak významného úseku života našej obce. Z uvedeného vidno, že miestna obec medzi prvými obcami Horehronia činne zúčastnila sa povstania a statočne vzala svoj podiel na oslobodení v práci, i v boji, obetiach i utrpeniach.

(OPRAVA: V niektorých výtlačkoch minulého čísla Pohorelského hlásnika bol na poslednej strane nesprávne uvedený rok založenia JRD – správne má byť **1974**)

***Vo víre času*: TJ OMNIA** - futbalový tým, ktorý v roku 1974 vybojoval postup do II. triedy

(pozn.: vtedy najnižšia súťaž bola IV. trieda)

vzadu zľava: Š.Matula, J.Matiašovský (Č.Skala), J.Petruška, J.Tajboš (Šumiac), M.Kanoš, F.Šandor (Polomka), J.Krušinský, tréner A.Tatár, J.Lakanda, J.Hazák, tajomník TJ J.Cesnak, vpredu: J.Šperka (Č.Skala), V.Fúr, O.Polák, O.Pôbiš (Č.Skala), J.Kohár (Polomka), M.Orolín, V.Bulla

Okrem hráčov na fotografii ešte hrali: J.Berák (Heľpa), J.Čupka (Šumiac), J.Detvaj (Šumiac), J.Giertli (Č.Skala), L.Janso (Brezno), J.Šulej, F.Zlúky;

Usporiadatelia: M.Kršňák, K.Maťúš, F.Haľak, A.Hlavačik, J.Detvaj, K.Šulej, J.Kulifaj, F.Mačkin, Chudík J., J.Hlavačik, F.Ďurčo, J.Rosiar.

Výbor FO: Š.Matula – predseda, J.Cesnak – tajomník, J.Petruška – hospodár, V.Bulla – tréner, F.Orolim – člen

Sezóna 74/75 však už taká úspešná nebola – pre nenastúpenie k trom majstrovským zápasom naše družstvo bolo zo súťaže vylúčené.

(podľa archívu V.Bullu)

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2014/10, ročník X., - NEPREDAJNÉ -

Adresa redakcie: Nová 392, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzávierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci. Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: J.Pompura. Vydáva: Obecný úrad v Pohorelej; Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne. Pripravujeme aj ďalšiu verejnú výstavu historických fotografií.